

100 НАЈУСПЕШНИЈИХ 2010.
(октобар 2011.)

Констатације
100 најуспешнијих 2010. -основне карактеристике-
Регионални распоред 100 најуспешнијих

КОНСТАТАЦИЈЕ

Привредни резултати у 2010. години

- Привреда Србије је у 2010. години нето губитах (89,7 млрд. динара или 870 мил. ЕУР)¹, али је негативни финансијски резултат за 1/5 реално мањи него у 2009. години. Остварени губитак (406,2 млрд. динара или 4 млрд. ЕУР) је за 28,3% већи од добити (316,5 млрд. динара или 3,1 млрд. ЕУР) – у 2009. години губитак већи за 34,4% од нето добити.
- У 2010. у односу на 2009. годину привреда Србије остварила је реалан раст укупног прихода за 5,6%, добити за 5,1% и пад губитка од 0,9%;

Табела 1. Резултати пословања привреде у 2009. и 2010. години

	Број предузећа	Број запослених	Приход*	Добит*	БДВ*	Губитак*	Кумулиран и губитак*
2009.							
Укупно	94.573	1.072.605	6.737	301	1.335	410	1.711
МСП	93.606	622.279	3.065	154	564	182	662
Велика	967	450.326	3.672	147	771	228	1.049
2010.							
Укупно	90.985	1.001.913	7.112	317	1356	406	1.948
МСП	90.154	581.762	3.118	159	568	207	837
Велика	831	420.151	3.994	158	788	199	1.111
БИЛАНС							
Укупно	-3.588	-70.692	375	16	21	-4	237
МСП	-3.452	-40.517	53	5	4	25	175
Велика	-136	-30.175	322	11	17	-29	62

Напомена: * Финансијски индикатори у млрд. динара – сталне цене 2010.

Извор: MF на основу података АПР

- Број запослених смањен је за 70.000 радника;
- Основано је 6,2% мање, а угашено 159,7% више предузећа у поређењу са 2009. и погоршан је нето ефекат (однос основаних и угашених привредних друштава) - на свако угашено основано једно ново предузеће (три предузећа у 2009.);
- Повећана стопа изгубљеног капитала - 36,5% према 32,0% у 2009. години. Стопа изгубљеног капитала у Прерађивачкој индустрији је 51,3%;
- У 19.862 предузећа прерађивачке индустрије (међу којима је око 9.500 предузећа без запослених) са 56.270 радника регистрован губитак на супстанци од 97,4 млрд. динара. Највећи губитак (1/5 укупног) регистрован у прерађивачким гигантима *U.S. STEEL DOO* Смедерево, *Метанолско – сирћетни комплекс* Кикинда, *ХИП Азотара ДОО* у реструктурирању Панчево и *ХИП Петрохемија АД* у реструктурирању Панчево;
- Доминантан утицај рентабилних предузећа (51.963 или 57,1%) на укупна привредна кретања – по 2/3 ангажованог капитала и броја радника и 68% укупног прихода привреде Србије.

¹ У 2010. години регистровано је 111.127 привредних друштава. Годишње финансијске извештаје предало је 96.251 привредно друштво, али се због 5.266 неисправних финансијских извештаја, анализа заснива на резултатима пословања 90.985 привредних друштава.

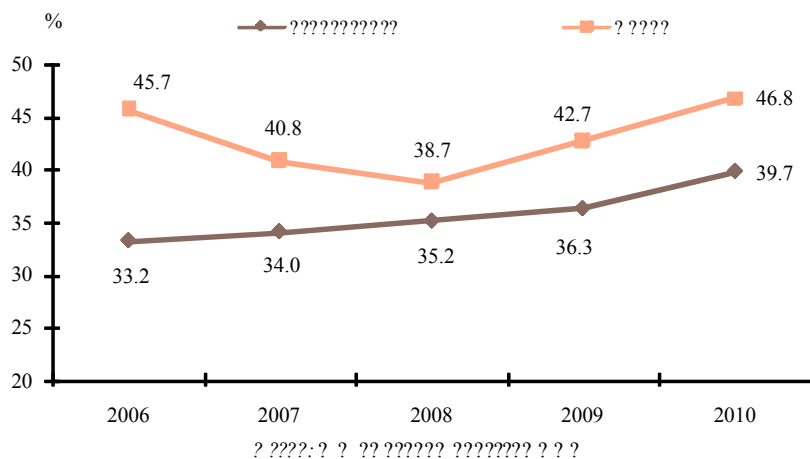
• **Нереструктурирана јавна предузећа**

- ЈП су у 2010. нето губиташи - републичка ЈП генеришу највећи део нето губитка;
- Губитак већи за преко 40% и чини 9,9% губитка привреде;
- Раст нето добити испод 1% и чини 9,5% добити привреде.

• **Велики привредни системи (ВПС) – позитиван тренд укрупњавања капитала**

- Повећан број ВПС са 476 у 2006. на 770 у 2010. години;
- Број зависних предузећа већи за 54,9% (са 1.487 у 2006. на 2.304 у 2010.);
- Повећање броја запослених за 30.000 радника (у привреди смањење за 106.000 радника).
- Деветнаест ВПС највећих добиташа у 2010. години са преко 1.000 запослених генеришу 13,3% добити и 6,1% запослености привреде Србије.
- На листи **Топ 500 компанија Централне Европе** ранжираних према висини оствареног прихода налази се и 11 ВПС из Србије: Делта група (86.); НИС АД (99.); ЈП ЕПС (101.); EFT holdings (118.); АД Телеком Србија (153.); US Steel Srbija (250.); ЈП Србијагас (271.); Yugorosgaz (408.); Меркатор-С (453.); Victoria Group (461.) и Tarkett (498.).

Графикон 1: Запосленост и добит ВПС 2006-2010. (привреда = 100)

100 најуспешнијих предузећа у 2010. години

- ◆ **100 најуспешнијих предузећа у Србији у 2010. години остварили су 93,7 млрд. динара нето добити (29,6% нето добити привреде).**
- ◆ **Највећи добиташ у 2010. години је НИС АД Нови Сад (16,7 млрд. динара) - 17,9% нето добити 100 најуспешнијих и 5,3% добити привреде;**
- ◆ **Највећи добиташ Прерађивачке индустрије у 2010. години је Tarkett DOO Бачка Паланка (5,4 млрд. динара) – 5,8% нето добити 100 најуспешнијих и 1,7% добити привреде;**
- ◆ **У 100 најуспешнијих предузећа запослено је 98.657 радника (9,9% запослености привреде; 14,1% запослености добиташа);**
- ◆ **Остварена је изнадпросечна укупна профитна стопа – 7,33 према 4,45 у привреди;**
- ◆ **У односу на 2009. годину остварене изнадпросечне реалне стопе раста запослености (12,8% према -5,3% у привреди), укупног прихода (24,6%; привреда 5,6%), добити (9,1%; привреда 5,1% и БДВ (22,7%; привреда 1,6%);**

♦ **Значајно учешће у спољнотрговинској активности привреде и поред недовољне извозне оријентисаности 100 најуспешнијих - вредност извоза чини свега 10,6% оствареног прихода у 2010. години (близу 1/5 код најуспешнијих предузећа Прерађивачке индустрије).**

Табела 2: Индикатори спољнотрговинске робне размене 100 најуспешнијих у 2010. години

	100 најуспешнијих		100 најуспешнијих – Прерађивачка индустрија		
	укупно	% учешћа у привреди	укупно	% учешћа у прер. инд. укупно	% учешћа у 100 најуспешнијих
Број предузећа	90		46		
Извоз, у млрд. УСД	1,7	17,7	1,3	18,9	74,9
Увоз, у млрд. УСД	2,9	18,3	1,1	18,1	38,2
Биланс, у млрд. УСД	-1,2	19,2	0,2	26,3	-
Степен покривености, у %	58,9	-	115,4	-	-

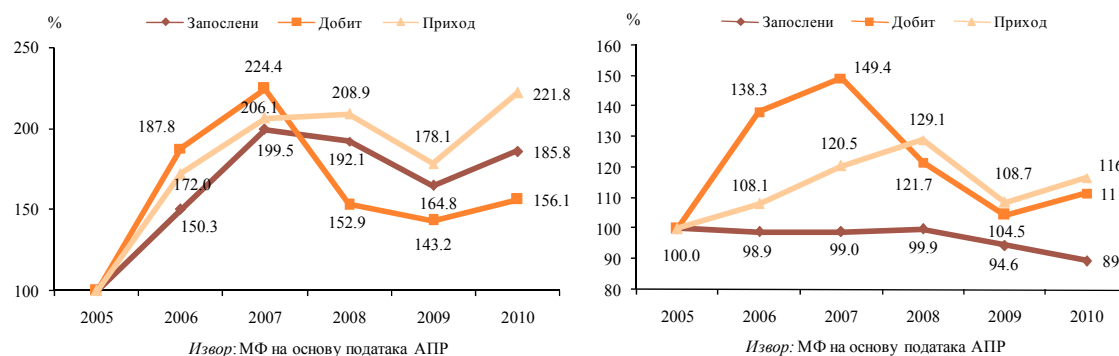
Извор: МФ на основу података Управе царина

♦ **Највећи утицај на остварене резултате пословања 100 најуспешнијих предузећа имало је 15 великих предузећа (54,2% нето добити 100 најуспешнијих, 16,1% добити привреде): НИС АД Београд, Tarkett DOO Бачка Паланка, Tigar tyres DOO Пирот, ИМ Матијевић DOO Нови Сад, Суноко DOO Нови Сад, Coca-cola HBC AD Београд, Lafarge BFC AD Беоцин, Telenor DOO Београд, ТЦК DOO Косјерић, Philip Morris Operations AD Ниш, Victoria Group AD Нови Сад, Концерн Фармаком М.Б. DOO Шабац, Holcim (Srbija) DOO Поповац, Хенкел Мерима DOO Крушевац и Delta M DOO Београд.**

Динамичка анализа 100 најуспешнијих предузећа у Србији (2005-2010.)

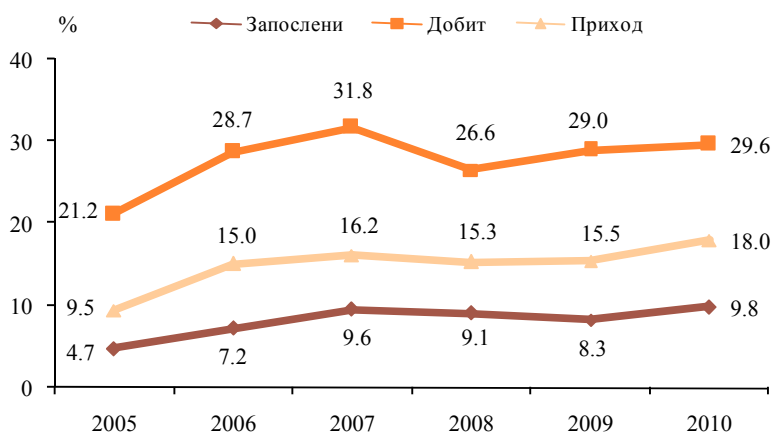
- **Повећање броја запослених за 45.000 радника – у привреди смањење за 117.000 радника;**
- **Изнадпросечан раст пословне активности – укупан приход већи за 2,2 пута, у привреди за 16,7%;**
- **Изнадпросечан раст остварене добити – повећање добити за 56,1% према 11,6% у привреди;**

Графикон 2: Основни параметри пословања (индекс 2005 = 100)
100 најуспешнијих   Привреда

- **Значајно учешће у запослености, формирању укупног прихода и добити привреде Србије**

Графикон 3: Учешће 100 најуспешнијих (привреда = 100)

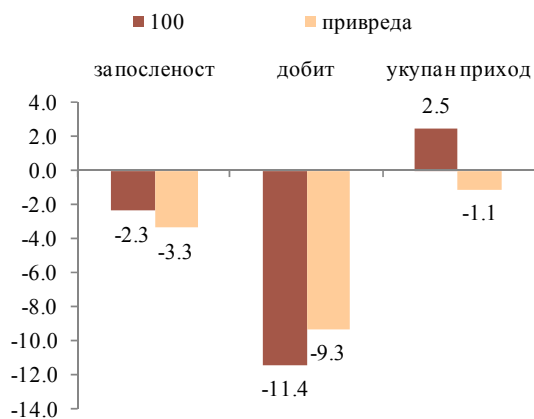

Извор: МФ на основу података АПР

➤ **Повећање доње граничне вредности (најниже вредности добити 100 најуспешнијих) са 1,0 мил. ЕУР у 2005. на 2,0 мил. ЕУР у 2010. години;**

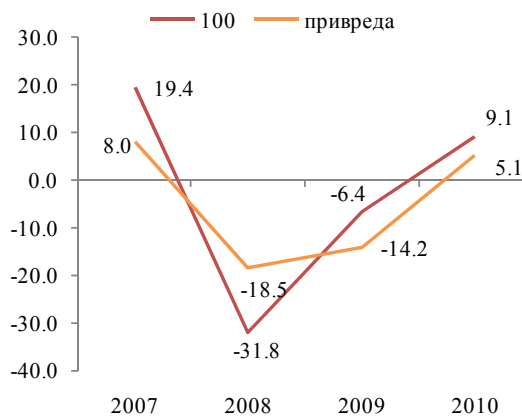
➤ **Изнадпросечна тржишна оријентација** - негативни ефекти светске економске кризе интензивније су деловали на пословни резултат 100 најуспешнијих него на привреду. Висока реална стопа пада остварене добити у 2008. години (-31,8% према -18,5% у привреди) утицала је на изнадпросечан пад добити у периоду 2007-2010. године (-11,4% према -9,3% у привреди). Међутим, на изнадпросечну флексибилност 100 најуспешнијих у Србији указује њихов ефикаснији опоравак. У односу на 2009. годину уз повећану пословну активност (изнадпросечна реална стопа раста укупног прихода – 24,6% према 7,3% у привреди) и раст броја запослених за 12,8%, добит је реално већа за 9,1% (5,1% у привреди уз негативан тренд смањења запослености за 5,3%).

Графикон 4: Просечне стопе пада 2007-2010.

Извор: МФ на основу података АПР

Графикон 5: Реалне стопе раста/пада добити

Извор: МФ на основу података АПР

➤ **Носиоци привредног развоја земље су 53 најуспешнија предузећа у Србији,** која су у периоду 2008-2010. године у континуитету била међу 100 најуспешнијих. Реч је о предузећима која рационално користе расположиве ресурсе и тржишне прилике и имају значајан утицај на укупна привредна кретања, а у 2010. години са 2/3 учествују у запослености и укупном приходу и са 58,3% у оствареној нето добити 100 најуспешнијих у Србији.

100 НАЈУСПЕШНИЈИХ 2010. -ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ-

Учешће у привреди Србије		
Показатељ	2009	2010
Број предузећа	0,1	0,1
Број запослених	8,3	9,8
Стална имовина	10,4	12,5
Капитал	11,7	13,2
Укупан приход	15,5	16,2
БДВ	18,7	22,3
Нето добит	29,0	29,6
Извоз	-	17,7
Увоз	-	18,3
Дефицит размене		19,2

Учешће у добиташима Србије		
Показатељ	2009	2010
Број предузећа	0,2	0,2
Број запослених	12,5	14,1
Стална имовина	20,4	20,0
Капитал	18,5	17,4
Укупан приход	20,7	20,2
БДВ	23,7	26,1
Нето добит	29,0	29,6

НАЈВЕЋИ ДОБИТАШИ ВЕЛИКИ ПРИВРЕДНИ СИСТЕМИ

1. НИС АД
2. TARKETT DOO
3. TIGAR TYRES DOO
4. ИМ МАТИЈЕВИЋ ДОО
5. SUNOKO DOO
6. СОСА-COLA НВС - SRBIJA AD
7. LAFARGE BFC DOO
8. TELENOR ДОО
9. ТЦК ДОО
10. PHILIP MORRIS OPERATIONS AD
11. VICTORIA GROUP AD
12. КОНЦЕРН ФАРМАКОМ М.Б. ДОО
13. HOLCIM (SRBIJA)
14. ХЕНКЕЛ МЕРИМА ДОО
15. DELTA M DOO

НАЈРЕНТАБИЛНИЈИ ДОБИТАШИ

Профитна
стопа, у %

JUGO-KAOLIN DOO ZAJEČAR	148,9
CONTANGO DOO BEOGRAD	146,9
КОМПАНИЈА РАТКО МИТРОВИЋ АД БЕОГРАД	106,2
ИНЕКС-МОРАВА ДОО ГАЏИН ХАН	53,0
ТСК ДОО КОСЈЕРИЋ	48,7
UTMA COMERC DOO BEOGRAD	42,1
IMMOPOINT DOO BEOGRAD	40,3
АД УМКА УМКА	37,2
КОДАР ИНЖЕЊЕРИНГ ДОО БЕОГРАД	37,1
KOBE GROUP DOO BEOGRAD	36,4

РЕГИОНАЛНИ РАСПОРЕД 100 НАЈУСПЕШНИЈИХ

